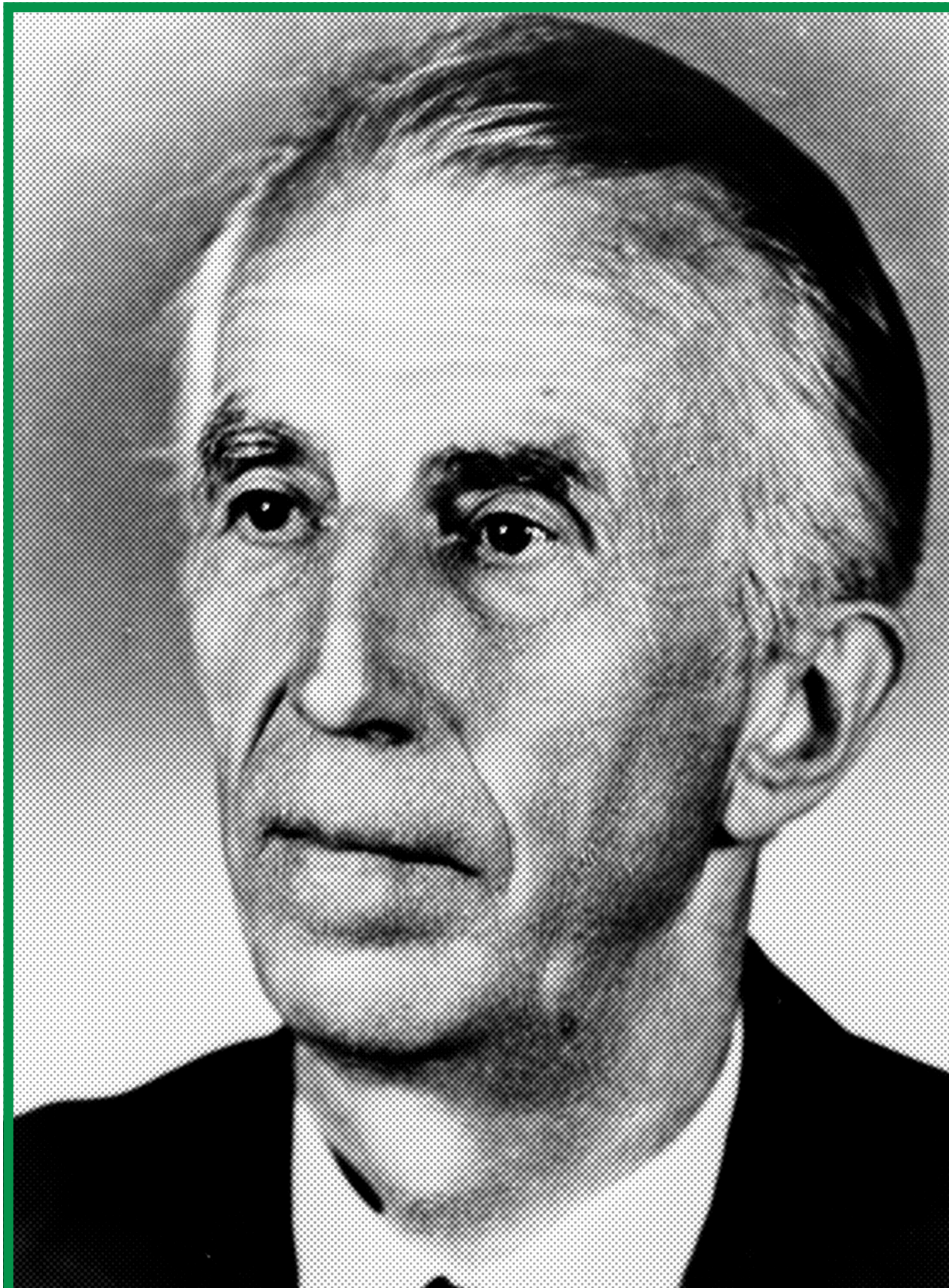

prof. RNDr. Juraj Daniel - Szabó, CSc.

(* 4.7.1919 Vyšná Slaná – † 23.11. 1990 Košice)

Fyzik, vynikajúci vysokoškolský pedagóg.

PÔSOBENIE NA FAKULTE

r. 1963 – 1990

podieľal sa na budovaní a rozvoji Prírodovedeckej fakulty Univerzity P. J. Šafárika v Košiciach

r. 1972 – 1985

dekan Prírodovedeckej fakulty Univerzity P. J. Šafárika v Košiciach

r. 1963 – 1964

vedúci Katedry fyziky

r. 1964 – 1967, 1971 – 1982

vedúci Katedry experimentálnej fyziky

VEDECKÝ PROFIL

V r. 1952 začal pôsobiť na Katedre fyziky novovzniknutej Vysokej školy technickej v Košiciach, kde následne v rokoch 1956 - 1963 pôsobí vo funkcii vedúceho tejto katedry. Po vzniku Prírodovedeckej fakulty UPJŠ v Košiciach v r. 1963 sa intenzívne venoval rozvoju fyzikálneho bádania ako aj rozvoju fakulty samotnej a formoval okolo seba kolektív spolupracovníkov pre kvalitnú pedagogickú a vedeckú prácu.

Vo svojej vedeckej práci sa zaoberal predovšetkým magnetickými vlastnosťami látok, osobitne štúdiom premagnetizačných procesov v kovových feromagnetikách. Podieľal sa na vzniku vedeckej školy magnetizmu na Slovensku. Významne podporoval vzájomnú spoluprácu PF UPJŠ s Ústavom experimentálnej fyziky SAV, čím sa vytvorila spoločná experimentálna základňa fyziky tuhých látok. Nadviazal dôležitú spoluprácu s Fyzikálno-technickým ústavom nízkych teplôt Ukrajinskej akadémie vied v Charkove a Centrálnym výskumným fyzikálnym ústavom Maďarskej akadémie vied v Budapešti. S mimoriadnym zanietením sa venoval pedagogickej práci a výskumu v oblasti didaktiky fyziky. Aktívne pôsobil v Jednote slovenských matematikov a fyzikov a bol pri zrode Fyzikálnej olympiády.

VÝZNAMNÉ OCENENIA

- Medaila J.A. Komenského za dlhoročnú úspešnú pedagogickú a vedecko-publikačnú prácu (r. 1975)
- Rad práce za záslužnú pedagogickú a vedeckú činnosť a významný podiel pri budovaní a rozvoji UPJŠ v Košiciach (r. 1979)
- Zlatá čestná plaketa Dionýza Štúra SAV za zásluhy v prírodných vedách (r. 1979)
- Zlatá čestná plaketa Dionýza Ilkoviča SAV za zásluhy vo fyzikálno-chemických vedách (r. 1984)

VÝZNAMNÉ PUBLIKÁCIE A VÝSLEDKY

V spolupráci s blízkymi spolupracovníkmi vydal niekoľko knižných publikácií. K najvýznamnejším patria *Základy fyziky*, *Fyzika v experimentoch* a *Fyzika v príkladoch*, ktoré boli vydané vo viacerých domácich vydaniach i v preklade v zahraničí.

Výsledky svojej vedecko-výskumnej činnosti publikoval sám a so spoluautormi vo viac ako 50 vedeckých prácach.

Najvýznamnejšie výsledky dosiahol predovšetkým pri skúmaní magnetických javov spojených s premagnetizačnými procesmi v kovových feromagnetikách, najmä javov súvisiacich s nesymetrickým premagnetovaním, podstatou Barkhausenovho javu, súvisu magnetických a mechanických vlastností a povahou demagnetizačného faktora pri premagnetovaní. Pozoruhodné výsledky dosiahol aj pri skúmaní magnetických vlastností monokryštalických a polykryštalických látok i amorfných materiálov v tvare tenkej vrstvy pripravenej elektrolytickým nanášaním a metódou rýchleho ochladenia taveniny.

„Pre osobnosť prof. J. Daniel - Szabóa je charakteristická vysoká obetavosť v práci, skromnosť, mimoriadne citlivý vzťah k ľuďom a ochota byť nápomocný svojim spolupracovníkom na každom úseku ich činnosti.“

(prof. Potocký, K jubileu 70-tych narodenín prof. Daniel-Szabóa, časopis Pokroky MFA)